

Előfizetési árak:
 Egy évre 10.— frt
 Félévre 5.—
 Negyedévre 2.50
 Egy hóra 1.—
 Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
 nap, vasárnap kivé-
 telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

**Szerkesztőség és
 kiadóhivatal:**
 Főpíacz, a város-
 házzal szemben.

Hirdetések:
 Egy hasábos postt
 soronként 5 kr-ával
 számítatnak.

Lesz-e kibontakozás?

Debreczen, december 7.

Nem egyszer irtunk már a magyar parlamenti élet hanyatlásáról és annak okaira is rámutattunk. Tudtuk, hogy a sülyedés napról-napra nagyobb lesz, mert láttuk, hogy a mi parlamentünk nem tud a személyes harcokból kibontakozni. A közügy ma mellékes, a legégetőbb kérdések sutba dobatnak, hanem a szórszálhasogatás politikája dominál. Egy mentelmi eseten napokig vitakoznak, lapidaris gorombaságokat mondanak egymásnak és az ország vitális érdekeire mindenki inkább gondol, mint a népképviselőt nagy-
 része.

A kormányban, a szabadelvü-pártban meg van a legjobb szándék, de mit ér az, ha a megkezdett munkát akadályozzák a szóhar-
 czok vezérei. Pedig itt a *tizenket-
 tedik* óra s a nemzetnek most volna legnagyobb szüksége azok munkásságára, kiket a nép bizalma a parlamentbe küld dolgozni és őrködni a nemzet jogai felett. Az ellenzék szivességéből utvesztőbe tévedünk, melyből még nem tud-

juk, vajon szerencsével térünk-e meg. Az ellenzékieskedés megter-
 melte gyümölcsét, mely nagyon savanyu lesz mindenkinek. Addig addig beszélt, terrorizált, obstruált az ellenzék, míg *tehetetlen* állapotokat teremtett. Tette ezt anélkül, hogy irányt, a kormányénál jobb utat mutatott volna a kibontako-
 zásra. Obstruált, de hogy tulaj-
 donképpen miképpen akarta a válságot megoldani: erről bőlesen hallgatott. Kritizált kiméletlenül, de semmi jobbat nem tudott aján-
 lani. Elégedetlenkedett, türelmet-
 lenkedett, képtelen vitákat provo-
 kált, személyeskedett, gyanúsított, de határozott programot a válság megoldására nem tudott összeáll-
 ítani. Lapjaiban beszélt mindenről, csak azt felejtette elmondani ami segített volna a helyzeten. Nem mondta el, mert nem tudta. Déli-
 bábót kergetett, ábrándokat szőtt, képeket rajzolt elmosódó szinek-
 kel, ahelyett, hogy komoly mun-
 kát végzett volna.

Pedig a drága időt bölesebben is fel lehetett volna használni. — Sok megoldatlan kérdés várja még a megfejtést, Elpazaroljuk erőnket, mely egyesítve használna

az országnak, így azonban szét-
 hullunk, mint az oldott kéve, melynek *szemeit* eltapossák a sze-
 mélyeskedés igen sokszor nagyon is dísztelen sarában.

Ahelyett, hogy erősíteniék államiságunkat, egymást vérezzük áldatlan harcokban, nem egészen tiszta fegyverzetel. Nem a meg-
 győzés a talizmánunk, hanem a gyanúsítás lett politikai eszkö-
 zünk. Ezer kérdés van előttünk s mi ezekről elfeledkezünk és egymással birkózunk a parlament küzdőterén. Öblös hanggal akar-
 juk megmenteni az országot, nem azzal a komoly politikával, mely a hajdani országgyűlést oly tisz-
 teletreméltóvá tette. Útunk, vá-
 gunk, szurunk kimélet nélkül ahelyett, hogy sebeinket orvosol-
 nánk, közgazdasági helyzetünket javítanánk és a súlyos terheken könnyíteniék, a mult kedvezőtlen eredményein változtatnánk.

Ha mindezeket már megtet-
 tük volna és politikai tekintetben irigylésreméltók volnánk, akkor talán egy kis szellemi tornajáték kedvéért meg lehetne próbálni a könnyelműség és veszélyek poli-
 tikáját.

TARCZA

Pipaütés.*)

Irta: Lovász János.

Vonatindulás előtt legalább is egy jó órával utas emberek, asszonyok szál-
 lingóznak a falusi kis állomásra és azzal töltik a drága szép időt, hogy nézdegélik egymást fáradt, elgondolkozó pillantással. A férfiak szájából pipa lóg ki s habár rég kifogyott belőle a dohány, ráigicsálják a szagos meggyfaszár leháncsolt végét csupa unalomüzésből. Az asszonyok a falmentén letapodott virágágy dombor-
 dásán ülnek hosszú sorban s pogácsát, pereczet, almát csemegéznek . . .

Hazaszállásra váró holmi van a hátuk mögött felhalmozva, ruhaféle, ujjas, lajblí, esizmák, vasedények s még egyéb-
 téltre való. Sokan vannak, annyira, hogy özvegy Dári Jánosné már csak a ház sarkán tul, a kijáró ajtó mellett kuporo-
 dott le.

Néhány korábban érkezett kényel-
 mesebb helyhez jut a ház előtt magányo-
 san álló ezetfa alatt, melynek vaskos törzsét kerek asztal veszi körül. Ezeket a ezészerü kis asztalkákat az állomásfőnök urak faragják, kopácsolják össze, hogy

*) Az Országos Hirlap-ból.

nyári meleg estéken körülüljék, borozgas-
 sanak mellette s egyben szem előtt legyen a pálya is. Ösré válván az idő, nem tö-
 rődnek többé sem árnyékkal, sem asz-
 tallal, mindkettőt élvezheti boldog boldog-
 talan.

Az ebéd ideje tulajdonképen már el-
 eltelt, mert im az egy órán is tul vagyunk, de ma hátrább a gyomorral, mivel Doro-
 gon országos vásár vagy. Nem lehet távol az állomástól, mert ide hallik a tinók bögése, amiut egyik átveszi, meg-
 tovább adja a másik siránkozását.

Öten-hatan körülállják az asztalt s csak amugy szabad-kézzel kiczibálnak az oda pakolt hideg sült közül egy ezobákot ki egy lapoczka esontot s falatozás köz-
 ben egyik is másik is a kuthoz lépked, hogy könnyebben lecsusztassa a kövérebb falatot.

Valamelyik korosabb embernek az eszébe jut hirtelen a régi jó világ, a mi-
 kor még kulaesban állott az itóka, meg is szólal:

— Most vóna már jó egy korty bor.

— Vagy egy krigli ser! — tódítja a másik.

— Na, a se vóna utósó.

Ezzel be van fejezve a kulaes-ügy, mert egy sem érdemes erről hosszasan beszélni. Felrangatják a lánczra kötött vedret s a ki nem röstelli neki fekszik a friss viznek, a finnyásabbja meg körül-

önti a kalapja karimáját s onnan szür-
 esölgeti teli magát.

Az előre ugró tornász keresztbera-
 kott lécz-oldalához támaszkodva Miska ezigány szivvel lélekkel eregeti selmecezi pipájából a bodros-füstöt. Nines muzsika a hóna alatt, mivel nem játékos ezigány ő. Benn lakik Dorogon az apjával, a ki rég idő óta lópatkoló, meg az ösesével, Samuval, a ki eladogatja a pléh-tepsit, szeneslapátot, pogácsa-szaggatót, a minek mindnek Miska a nagy mestere.

Ennélfogva nem is ugy ruházkodik, mint a muzsikuskok, hanem parasztosan, nadrág nélkül, patkós esizma van a lábán, kopott szür lóg a vállán s darutol-
 las a kalapja.

Miskától alig egy két lépésre, ugyan-
 csak a tornász oldalához dülve, bizonyos Portörő Bálint nevü javabeli legény taj-
 tékipából füstöli a levegőt. Mind a ket-
 ten el vannak foglalva, mert a hányszor kiveszi ez is, az is foga közül a csutorát, gyönyörűséggel forgatja meg maga előtt a pipáját. Ez így menne talán estig is, ha a ezigánynak valami az eszébe nem jutna. Közlebb is mën Portörő Bálint-
 hoz s hangosan köszön:

— Adjon Isten!

A legény csak a fejét bólintja rá.

Kis időre megakad a beszéd, mert a fogadj Isten csak amugy félvállról volt odalökve, ami nem jelenthet barátkozó

Az őszi idény bekövetkeztével bátorkodom teljesen friss árukkal felszerelt **fűszer üzletemet** a nagyérdemü vásárló közönség beemes partfogá-
 sába ajánlani. — Elvem pontos kiszolgálást adni és jutányos árak mellett számítani.

Tisztelettel

Deutsch Lajos előbb Varga Lajos

fűszer-, csemege-üzlete 984-25

→ Píacz-utoza 38. a magy. kir. főposta mellett. ←

A pártszenvedély kódén keresztül nem látjuk meg azokat a bajokat, melyek végzetesek lehetnek kifejlődésük esetén az egész nemzetre. — Nekünk ma nines akarata a kibontakozásra. Gyöngébbek vagyunk államiségünk ezredik évében, mint valaha abban a tekintetben, hogy képtelenek vagyunk egyetértő munkára. Visszavonás dul köztünk s a pártok közt kieszesodtak az ellentétek. Önmagunk rohanunk vesztünkbe. Nem tulerőszak tépi nemzetünk fejről a babért, hanem mi magunk alázzuk meg a külföld szemében azt a nemzetet, melynek díesőségét ezer éven át gyűjtögették őseink.

Lejtőre vitte az ellenzék a magyar politikát, de szerenese, hogy a nemzet közvéleménye által támogatott kormány és szabadelvű párt résen áll. Eddigi munkásságával rászolgált arra a hitünkre, hogy az ellenzék által improvizált harcából szerencsés kezekkel most is kiviszi az országot.

Koncz Ákos.

— **Kállai Béni** közös pénzügyminiszternek a király a szent István-rend nagy keresztjét adományozta.

A legfelsőbb kézirat így szól:

Kedves Kállay!

Önnek Szent István-rendem nagykeresztjét a díj elengedésével adományozom.

Kelt Bécsben, 1898. évi november hó 30 án.

Ferencz József, s. k.

— **A provizórium meghosszabbítása.** A szabadelvű párt értekezletén **Tisza Kálmán** olyan **törvényjavaslatot** nyújtott be, amely **felhatalmazza a kormányt a**

pénzügyek tovább vitelére 1899 december 31-ig, valamint az **Ausztriával** való jelenlegi **viszonyok fenntartására.** Indítványozta **Tisza Kálmán**, hogy ezt a javaslatot a pártkörben lévő összes képviselők írják alá. A javaslatot **nagy tetszéssel** fogadták. Ellene egyedül **Emmer Kornél** nyilatkozott. Szerinte ezt a törvényjavaslatot **csak a szükség** indokolná; ez pedig még nem állott elő. Előbb próbálja meg a kormány: nem használna-e a jelen politikai viszonyok között, **ha lemondana?** Majd **Bánffy Dezső** szólott, azt hangoztatva, hogy nem lehet összetett kezekkel nézni a dolgok mostani folyását. **Hegedüs Sándor**, gróf **Tisza István** pártoló felszólalása után a törvényjavaslatot az **összes jelenlévők** aláírták, **Emmer kivételével**, aki nyomban **kilépett** a pártból.

Országgyűlés.

Budapest, december 7.

Mikor **Szilágyi Dezső** hosszú esőngetéssel megnyitja az ülést, a törvényhozás nem nagyon siet befelé a terembe. Odabenn homály is van, hideg is van — és **Sághy Gyula** van elsőnek szólásra feljegyezve.

Csak **Rakovszky István** terem fűrgén a helyén és tüstént ezzel kezdi, hogy:

— Hol a horvát miniszter?

Mikor pedig az elnök egy kérvényt terjeszt a Ház elé a nyugodt parlamenti tárgyalások dolgában, megint felkiált:

— No, épen jókor kéri!

Kétségtelenül tovább is folyt volna a dolog, ha hamarosan rá nem térnek az ő mentelmi ügyére: **Sághy Gyula** áll fel és **Rakovszky** sietett ki a teremből. Roppant üres teremben beszélt a tanár ur: csak a mikor egy merész fordulattal a horvát miniszter díeseretére tért át, rikant fel balról egy éles:

— Eljen!

Ez a lemondott miniszternek szólt; de **Sághy Gyul** meghatott mosolyival fordult a hang felé és köszönete jelölül tüstént befejezte beszédét.

Am jöve utána **Polónyi Géza**, a ki ma igen ünnepeles vala és ennek okán, állandóan a félmultban beszélt. Kijelentette, hogy egy téglával kíván hozzájárulni a mentelmi jog bástyájához. Egyszerre nagy hullámvás támadt.

— Olyan kormány ez — harsogta a legöblösebb hangján — a mely megsemmisíti az elnök tekintélyét is...

— Éljen Szilágyi! — dörögte most zivatarosan az ellenzék egész addig, míg az elnöki esőngettyű hangja esendre nem váltotta a zugást.

— A mi az én ügyem — szólt le **Szilágyi Dezső** — azt érinteni ne tessék. Méltóztassék ezt a dolgot az én kezemben hagyni.

A baloldal erre megint nagy éljenzésben tört ki. **Polónyi** pedig, beérve ezzel az eredménnyel, befejezte a beszédét.

Megint az elnök szólalt meg.

— Tíznel több képviselő zárt ülést kérvén, azt ezennel elrendelem. Öt perc szünet után zárt ülés lesz.

A karzatok menten kiürültek; a folyosó öt perczre megtelt — azután magára zárta a Ház ajtait a törvényhozás.

A zárt ülés a folyosón.

Információk dolgában a zárt ülés alatt meglehetősen szegényen marad a kirekesztett nyilvánosság. Csak nagy ritkán nyílik a teremajtó és ha kijön is egy-egy honatya, nem hajlandó többet elárulni, mint hogy:

— Mindjárt vége lesz!

A vég azonban állhatatosan késik. Egyik negyedóra a másik után mulik és a zárt ülés még mindig zárt marad. Az eredeti terv szerint állítólag csak két szónok lett volna: **Apponyi Albert** gróf és **Kossuth Ferencz**, de hamar hire jön, hogy ismétellen beszélt a miniszterelnök és felszóltak **Rakovszky**, **Horánszky**, **Kubinyi Géza**, **Szentiványi** is.

Az is hamarosan nyilvánosságra jut, hogy a horvát miniszter lemondásából indult ki a vita, de nemsokára már az obstrukció és az esetleges ex lex állapotért viselendő felelősség körül forog.

Valami nagyobb emáció zaja csak ritkán verődik ki a folyosóra. Egyszer kemény esőngetés zaja hallatszik.

— Mi történt? — kíváncsiskodnak mindenfelé.

— Merre, gazduram?

— A nagykaszánya udvarán osztogatják Debreczenben.

— Szük vóna az erre a lábszárra, veti ellen Miska, de odébb huzódik, mert nem izlik neki a tréfa. Ehol, a sok asszony kapva-kap a kötekedésen, nagyokat nevetnek. Dárinének csak egy reng a kövér tokája a jóízű kacagástól. (Válják egészségére.) Szerencsére épen most tér vissza a tornász alul **Portörő Bálint**, kiváltotta a bilétát, ott virít egy zöld papiros a kalap pántlikájába dugva. Miska elébe siet s azzal szaporán kitárlja, a mi a begyét nyomja:

— Bánja a lifecz, eseréjünk!

A legény tagadólágg rázza a fejét.

— Itt az új selmecezi, kend meg ide adja a tajtpipát, meg két hatost is ráadásba.

Ezt már **Portörő Bálint** sem veszi tréfának, szól rá egy zokszót:

— Azér a rongy eserépir?

Miczka se hall, se lát többé, kivágja a mellét, marokra szoritja a pipaszárat és ezen szavakkal hívja ki a legényt:

— Aki felszerelte azt a sapadt papfajú tajtéket, üssön hát kend velem pipát. Hadd lássuk hol az igazság?

— Megbánnád, cigány.

— Vagy a ki mondja. Ide emberek, ezt gyertyázzák meg kendtek!

A kihívást **Portörő Bálint** elfogadja.

kedvet. **Miska** megáll és gondolkozva forgatja jobbra-balra a pipáját. Azt akarná, hogy a legény észrevegye, de miután nem tapasztal érdeklődést, mégis csak megkezdi:

— Na, nem sajnálom az árát, szent **Mária** ugye! **Takaros** is, a tűzét is fáinul tartja.

A legény rátekin a **Miska** pipájára és hallgatagon, távolról mustrálgatja. Közben a cigány tovább fűzi a szót:

— Hatvanöt erős krajezárt fizettem ki érte, de megéri, mert esinos öznyaka vagyon.

Nagyot szippant most a pipából és felvetvén a fejét, odahajítja a kemény szavakat:

— Nem eserélném el a kendével!

Erre a legényt is elhagyja a némasága.

— Nem é?

— Nem én a herké páterjét! Mert a tajtpipa kényes jószág, akár csak az uridáma, ha nagy füstöt érez, prűszköl tőle. Szíjjon csak kend egy igazándit, fogadom hogy azon módon hólyagok pörsennek ki a nyaka hajlásán.

— Na, na! — mondja a legény kiesit sértett hangon.

— Ha meg bajuszt kap, ránézni is esufság! — folytatja **Miska** a csipkedést. Majd áttér a maga tulajdonára.

— Ez igen, e mán valódi massa.

Ha leejtem is, odébb pattan, mint a gummilapta.

— Azt se hiszem, **Miska** — válaszol **Portörő Bálint**, de egyszersmind el fordul balra, mert hallja, hogy a kasszánál préselik már a vasuti kártyákat.

Miután így vásár idején a jegy feletle kapós, várakozással jut ki-kí a magáéhoz. Az alatt a cigány az asztal felé közeledik, hogy pár szót váltson **Gubó Márton** gazdával is, a ki egy veresnyelű bieska hegyével csipdesi a balkezében tartott tepertő bőréről a maradékokat.

Régi ismerősök lévén, hamarosan megkezdődik a beszéd. **Márton** gazda kezdi:

— Hun az öcséd, **Miska**? Elkelné itt az asszonyok közt egy-két tepsit.

— Itt lesz az, gazduram, ha a szükség kívánja.

Kezet fognak s a cigány ujfent csak a pipáját magasztalja.

— **Márton** gazda! Ez ám az urijóság!

— Honnan esőreszelted azt, hé?

— A hun vót, a többi közül. Most még egy nadrágot keritek, akkor osztán ugy látnak kendtek, mint egy nagyságos urat.

— Tudnék én egy neked való nadrágot, **Miska**! — mondja **Gubó Márton** tréfára hajolva.

— Szentiványi Árpádot rendreutasították!

Majd fergeteges éljenzés moraja önti el a folyosót.

Ez a miniszterelnöknek szólt, a ki Szentiványinak válaszolt.

Kitudódott már ekkor, hogy a zárt ülést Apponyi Albert gróf akarta, mert a kérését ő indokolta; míg a miniszterelnök ismételen kifejezést adott annak a kívánásának, hogy a nyilvánosság előtt tárgyaljanak.

A folyosóra mind ritkábban vetődik egy-egy törvényhozó, részletekkel szolgálva a zárt ülés lefolyásából.

Közben két óra lesz és már negyedik háromra jár, a mikor ismét feltárulnak a terem ajtai, a karzatok megnyílnak a közönség előtt és megkezdődik újból

a nyilvános ülés,

csak azért, hogy most már mára végleg bezáruljon. Csak az elnök jelentette még ki, hogy holnap a mentelmi ügyeket és esetleg az indemnítást tárgyalja a Ház.

Szilágyi Dezső.

— december 6.

Szilágyi Dezső, a képviselőház elnöke, lemondani óhajtott.

Sokkal pregnansabban dombordott ki államférfiai egyénisége, semhogy ez elhatározása a mai viszonyok mellett sulyosan ne érintené a parlamenti helyzetet. Sokkal kiválóbb érdemeket szerzett az elnöki széken, semhogy az ő lemondása egyszerű személyváltozásnak volna tekinthető; és végül a szabadelvű párt sokkal inkább el van telve a Szilágyi Dezső érdemeinek méltatásától és egyénisége iránti őszinte tisztelettel, semhogy e lemondás fölött, ha ragaszkodnék hozzá, a legmélyebb sajnálatot nem érezné.

Nem is akarunk még ma hinni benne, hogy elhatározása megmásíthatatlan. Egyenes megnehezítését látjuk a szabadelvűpárt akeziójának a Szilágyi lemondásával. Ily sulyos parlamenti viszonyok

között az ő erős keze nélkülözhetetlen és az ő tekintélye, egyéniségének kiválósága a pártarányokon kívül álló hatalom volt, mely a tanácskozásnak legalább formai rendjét biztosította.

Korainak tartjuk a bucsuztatását. Reméljük, hogy az ő értékét egybe fogja vetni a helyzet követelményeivel s nem fogja azt a parlamenttől megvonni. Sulyos idők járnak, még sulyosabbak következhetnek. Ilyenkor minden hazafinak kötelessége, hogy helyén kitartson és minden erejével közreműködjen. A Szilágyi Dezső helye a képviselőház elnöki széke. Hogy mennyire arra termett, fölösleges fejtegetni. Elég rámutatni, hogy az elnöki tekintélyt oly magas fokra egyik elődje sem emelte, mint ő. Rengeteg tudása, mesés öntudata, páratlan igazságérzete és egyéniségének varázsa diszt adtak a helynek, mely rendesen diszt ad annak, a ki beleül.

A szabadelvű párt Szilágyiban mindig tisztelte az érdemet és kiválóságot. Megnyugvást merített a legnehezebb viszonyok között a tényből, hogy az elnöki széken Szilágyi Dezső ül. A többség bizalma ültette bele, a többség bizalma óhajtaná továbbra is benne látni. Politikai motívumokat, mely lemondásra bírhatták, nem ismerünk. Ha van olyan, nem a szabadelvű párt érületének megváltozásában keresendő s a mi felfgásunk szerint sértő volna Szilágyira, ha az ő politikai irányának megváltozásában vélik megtalálni.

Az a politikai irány, mely ma a Bánffy-kabtneté, folytatása annak a politikai iránynak, melynek fejlesztésében Szilágyi mint aktív miniszter közreműködött. A Bánffy-kormány megvalósította és életbeléptette a Szilágyi Dezső korszakos koncepczióit. Teljes politikai kongruenzia van a szabadelvű kormány iránya és a volt szabadelvű igazságügy-

miniszter politikája között. Sem az egyik, sem e másik nem változhatott meg.

Ha Szilágyi Dezső lemondásából mégis erre való konzekvenziákat vonnak le, ezt csak a pártbeli elfogultság és célzatosság teheti, mely egyaránt irányul a szabadelvűpárt és Szilágyi Dezső ellen. Mi okait nem ismerjük egészen, de a szabadelvűpárt róla való gondoskodásában ép oly kevéssé keressük őket, mint az ő felfogásában a szabadelvűpárttól. Szilágyi Dezső bizonyára át van hatva elhatározása komolyságától, nemcsak mint személyi tényről, hanem azon következmények és következtetések szempontjából is, melyek ehhez a kétségtelenül komoly jelentőségű lépéséhez fűződnek.

Ezért is reméljük, hogy újabb megfontolás nélkül nem fog szándékához ragaszkodni és nem vonja meg a parlamenttől az ő kipróbált, erős kezét. Ha mégis teszi, az egész ország, első sorban a szabadelvűpárt sajnálatlalt fogja azt tudomásul venni s okait, mik'erre készítik oly sulyos, egyéni természetű okoknak föltételezni, melyek sokkal tiszteletreméltóbbak, semhogy találgatásokkal, kombinációkkal és politikai motívumok imputálásával Szilágyi Dezső egy őszinte híve is profánizálná.

TÁVIRATOK.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

Antiszemita zavargás.

Budapest, december 6. Mint Párisból távirják: A Rue Vaugirard-on tegnap *Dérrouléde* elnöklete alatt antiszemita gyűlés volt, amelyen több beszédet mondtak, köztük *Millevoje* és más képviselők. A szónokok hevesen kifakadtak a zsidók ellen. *Dérrouléde* felszólította a résztvevőket, hogy csoportokra oszolva menjenek a Rue de Pac-ra, ahol a reviziós párt gyűlést tartott, amelyben Faure Sebestyén (forradalmár) Dreyfus és Picquart érdekében és a hadsereg ellen beszélt. A tüntetők hét-nyolcz csoportban a Rue de Pac-ra vonultak *Dérrouléde* és *Millevoje* vezetése alatt. Néhány csoportot utközben feltartóztattak. Az a csoport, amelyet *Millevoje* vezetett, a Cherche-Midi előtt azt kiáltotta: „Halál Picquartra! Le a zsidókkal!” A rendőrség közbelépett és szétoszlatta a tüntetőket. Ezalatt *Dérrouléde* nagy tömeg élén és temérdek kíváncsi embertől kísérve a Rue de Pac-ra ért, ahol felszólítására: „Eljen a haza! Eljen Franciaország!” kiáltásokba tört ki a tömeg. A rendőrség képtelen volt a tüntetőket megakadályozni. A revizionisták kivonultak a teremből és heves verekedésre került a dolog, amely alatt benn a teremben két revolverlövés dördült el. A rendőrség erre rohant a terembe és egy sebesült embert magával vitt. A tüntetők visszavonultak és a revizionisták rendben távoztak a teremből. Utközben a strassburgi emléknél beszédet mondtak, amely után a tüntetők szétoszlottak.

Budapest, december 6. A Pre-aux-Cleres termében eldördült két revolverlövést egy *Libertad* nevű anarkista tette, akit a rendőrség letartóztatott. A már említett sebesültön kívül egy rendőrügynököt is talált az anarkista lövése, két rendőr a verekedés alatt sebesült meg.

A pipaméltóság itt van koczára vetve. Rácsattintja hirtelen a kupakot, feltaszítja a száron csüngő hosszú bojtot a szopóka felé, hogy ne lggjon a szem előtt semmi. Miska földre veti a szűrét, feljebb billenti homlokáról a kalapot s azzal kiáll nagy begyesen.

Bálint összegombolgtván a pruszlikját, szemben helyet keres magának.

A várakozó népség egy szálig ott hagyja pihenőhelyét és mosolyogva, kíváncsian csoportosul, kört képezve a két híres körül. Nekihevülve nézik hol Bálintot, hol Miskát.

Felemeli ez is, az is a pipáját, jól kinyujtván a karját s akkor egy szempillantásra, mintha diktálná valaki, mindenik kört kanyarít vele a levegőbe, hogy annál erősebb lendületet kapjon a karja. Ugy ütnek össze, mintha csak szekerczével dolgoznának. A másik pillanatban már összekocczan a két pipa, csörömpöl is valami, amint a földre hull, még az ablaküveghez is csapódik egy-egy könnyebb darabka belőle. Bizonyosan a rézkupak repült el olyan messzire.

A cigány markából csak az üres pipaszár lóg, éppen csak a végén fityeg egy keskeny cserép karika, a mit a rézgűrű a pipa nyakából rászoritott.

Az emberek összébb bujnak, nevetnek, vihognak, csufolják a cigányt s rátapodnak a selmecezi cserépdarabokra.

De hirtelen jelzik a beszállást s az állomás udvarán kapkodás, lőtás-futás, ijedt hangok kavarnak össze.

Rövid időn megtisztul a térség, bepakolnak, csak özvegy Dári Jánosné szaladgál még egyik fától a másikhoz, egyik ajtóból a másikba. Nem leli az új nadrágot, amit a nagy fiúnak vett tőle.

A cigány megfogja a futkosó sirórívó asszonyt:

— Hát kend mit kutat olyan eszeveszetten?

— A nadrágot! A fiu nadrágját!

— Hiszen bevitte már a kupéba

Köblösné.

— Hová ült?

— Ahun látszik a nagy feje ni, pattanjon be kend izibe, mert rögvést lemarad.

Egy kocsi nagynehézen feltuszkolja özvegy Dári Jánosné sulyos termetét s berántja rá az ajtót. Azzal a vonat megindul, nagyot ránt a kocsiokon és szép csöndesen gördülni kezd egyenes útján.

Miska az árva pipaszárral fenyegeti az ablakból visszabámulókat, mintha haragos volna a selmecezi miatt, de nem kell a cigánynak hinni, mert gonosz annak még a zuzája is. Mert bizony a Dári Jánosné nadrágja nem volt benn a kupéban.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor.

Szerdán, december 7-én, („A“ bérletben) új betanulással, először: *A gascognei nemes*. Regényes vig opera.

Csütörtökön, december 8-án („B“ bérletben) másodsor: *Ugyanaz*.

Pénteken, december 9-én, („C“ bérletben) újdonságul, először: *A hálókocsik ellenőre*. Vigjáték 3 felvonásban.

Szombaton, december 10-én, („A“ bérletben) másodsor: *Ugyanaz*.

Vasárnap, december 11-én, délután: *A gyimesi vadvirág*: este 7^{1/2} órákor, bérlet-szünetben. — újdonságul — először: *Talmi hercegnő*. Eredeti nagy operette 3 felvonásban. Irta: Kövessy A. Zenéjét szerzette: Konti József.

A Gésák.

Ugy látszik a kedélyes és bohóság-gal telt operettek iránt most is leg-hagyobb vonzalma van a közönségnek. A tegnapi Gésák — előadása meg is érdemelte a telt házat, mert úgy az élénk rendezés, a kar összhangzó előadása Kállay és Serfőzy, szép énekszámai, Fenyéri és Sziklay bravuros játéka sűrű tapsban részesültek. Kiválóan szép sikert aratott Kállay Lujza Mimóza szerepében a legnehezebb áriákat könnyedséggel s tisztán énekelte, többször meg is újráták, Serfőzy Molly Seanore-t adta sok kedvességgel, Karacs s Mezei kisebb énekszámait szintén sikerültek. Fenyéri mint Imári márkival valóssággal excellált annyira, hogy egy-egy szó hangsúlyozására is tapsolt a közönség Sziklay Wun csi-ját nincs miért újra feldicsérnünk, a mint tavaly kacagtatott vele, oly hatást ért el tegnap is, aktuális kupléival meg be nem tudott telni a közönség mulató kedve. Egyet, mely az állandó színházra céloz, itt közlünk:

Száz év oda s új évszázad kelő hajnalán,
Halljátok csak, hosszú czopfos Vunesi mit kíván:
Apák, anyák, születendő fiak, unokák,
Marasszatok Debreczenben télen-nyáron át!

(k. b.)

* **Színházi hírek.** Folyó hó 9-én pénteken, adja szintársulatunk Bisson szellemes és kacagató vigjátékát: „*A hálókocsik ellenőre*“ t. A darab ez év elején került színre először a vigszínházban s azóta állandó vonzereje e színház repertoárjának. És méltán, mert a darab kitűnő szellemmel van megírva, mint Bisson más darabjai. Sorra következnek benne a legnevetetőbb és kacagatóbb helyzetek, melyek állandó derűtségben tartják a közönséget. Mulatságos szerepet juttatott a szerző darabjában a fonografnak, mint vigjátéki tárgynak, ez az első szereplése.

A darab kiosztása a következő: Godefroid György — Tanay F., Godefroid Alfréd — Odry. Moudpepin — Fenyéri, St. Medard Rout — Bartha, Charbonea — Sziklai, Labordaree — Székely, Godefroid Lucienne — F. Halmi Margit, Montpepiuné — Kiss Irén, Sharbonneuné — F. Csigaházy Etel, Rosine — Szabó Irma, Augela — Cserényi Adél.

Felhívjuk a közönség figyelmét ez élvezetes estére.

Az életről.

Mond a virágnak, hogy ne bontsa ki szirmait és ő mégis a tavaszi nap első csókjára kinyitja kelyhét, hogy befogadja a reggeli ragyogó harmateppet, melyből üdül és életet merit.

Mond a csillagnak, hogy ne ragyogjon az égboltozaton és ő rád mo-

solyog fényes szemével és reszket örömeiben, hogy ragyoghat.

Mond meg a vasnak, hogy ne engedjen a delej hatalmának és ő — édesen fog tapadni ahhoz, mely őt szereti és titkos erejével keblére öleli.

Mond meg a szerelmes, édes álmu szivnek, hogy ne szeressen, mert közel lehet a kiábrándulás és a sziv mégis szeret. Nem gondol a jövőre, a mint a milliók csalódásai nem hervasztják el reménye virágait, ő csak jelenében áll és ellenségének tekint mindenkit, ki nem látja oly felhőtlennek boldogságát mint ő . . .

És ha eljön a hervadás, midőn nincs a szivnek virága, csak fájó emlékezete, midőn elvonul magába megcsókolni azt az elszáradt ibolyaszálát, melyet egykoron kigyult arezezal vett át szive választottja kezéből, midőn a boldogságból nem maradt csak a visszaemlékezés és elszűnő árnyék — csak akkor látja be, hogy ez életre születni nem érdemes . . .

Es mégis szeretjük az életet! Pedig tudjuk, hogy a boldogsághoz oly közel van a szenvedés, Az öröm egy percét sokszor évek gyötrelmes kínjai követik. Boldogságunk gyermek kártyavarához hasonlít, melyet a legkisebb fuvalom szétrombol. Mikor legboldogabbak vagyunk, akkor markol szivünkbe a fájdalom s mikor hosszas küzdés után közel vagyunk a parthoz, egy erős hullám visszadobja sajkánkat s elerőtlenedett karjaink nem tudják azt kikötőbe vezetni sohasem.

De jól van ez így! Küzdésre van az ember teremtve. Főnségét csak a munkában fejtheti ki. Ebben edződik a lelke s boldogságának virága is csak akkor feljlik ki teljes pompájában, ha könnyeivel öntözi annak gyökereit. Küzdés nélkül nincs öröm s szenvedés nélkül nincs jutalom.

Az élet jó és rossz napok változata. Derű és ború, mint a természetben váltakoznak az életben is. A folytonos napfény megrontaná szemünket, éppúgy mint a hosszú éjszaka. Hervadásra jön a virágzás és a porból élet lesz megint . . .

Igaza van Madáchnak: Ember küzdj és küzdve bízzál!

(K—cz.)

Legujabb.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti távirata. —

Szilágyi lemondása.

Budapest, december 7. (Érkezett 1 óra 25 perczkor). Ma délelőtt a képviselőház, Apponyi Albert gróf, Kossuth Ferencz és Gajáry Ödön országgyűlési képviselők felszólalása után, egyhangulag elhatározta, hogy Szilágyi Dezső, a képviselőház elnökének lemondását nem veszi tudomásul, de felkéri az elnököt, hogy a lemondását vonja vissza. Az izgalom óriási.

NAPI HIREK.

— **Városi rendkívüli közgyűlés.** Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága ma Degenfeld József gróf főispán elnökle mellett rendkívüli közgyűlést tartott Legfontosabb tárgya volt a közgyűlésnek a közvilágítás ügye. Tudvalevőleg az augsburgi légszuszgyár beadott kedvező ajánlatára tegnap reczitált az Egyesült villamossági Részvénytársaság, a mely már a multkorai nyilvános pályázaton is résztvett. Azóta újabb beadványában kijelentette, hogy ajánlatát fentartja, sőt kész az először felsorolt áraknál is kedvezőbb feltételek mellett vállalkozni a közvilágítás ellátására. A törvényhatóság rendkívül nagy érdeklődést tanúsított a közgyűlés iránt. Mielőtt a közvilágítás ügye került volna elő, a névszerinti szavazást ejtették meg, ezuttal harmadizben a sertesvásártér kibővítéséhez szükséges telkek megvétele felett. A közgyűlés 54 szóval 27 ellenében a telkek megvételét határozta el. A szováti kisebb ingatlanok értékesítése felett következett volna a névszerinti szavazás megejtése, deez a közgyűlési tagok abszolút többségének hiánya miatt elmaradt. Új szavazás határidejét a főispán a januári közgyűlésre tűzte ki. Ezután következett a közvilágítás ügye. A tanácsi javaslatot Vecsey Imre tb. főjegyző tanácsnok olvasta fel. Eszerint megbizatik a tanács, hogy a házi kezelés tanulmányozása mellett az augsburgi légszuszgyárral kötelezettség nélkül tárgyalásokba boesátkozzék és munkálatának eredményéről márczius elsejéig jelentést tegyen. Többen szólaltak fel. Szabó Kálmán, Zádor Lajos, Bakonyi Samu, Szántó Győző, Márk Endre szólaltak fel a tárgyhöz. Szabó Kálmán felszólalásával kapcsolatban azt javasolja, hogy a közvilágítás ügyének minden irányban való előkészítésére vegyes bizottság alakítandó s e bizottságba a közgyűlés részéről ugyanannyi tag választandó, ahány tagja van a tanácsnak. Ez a bizottság 1899. márczius 1-ig köteles a dolgot helyesen előkészíteni. Továbbá az ügy bővebb tanulmányozása nem csupán a házi kezelésre terjedjen ki és a tárgyalás nem csupán az augsburgival folytatandó, — hanem figyelembe veendő a többi esetleges ajánlatok is. Végül kimutatandó: mibe kerül a házi kezelésbe vétel — s mennyi befektetést, rezsit és megterhelhetést igényel? A közgyűlés az indítványt elfogadta s a vegyes bizottság titkos szavazás után megválasztottak: Dobiecki Sándor, Kiss Albert, Márk Endre, Szabó K., dr. Bakonyi Samu, Zádor Lajos, Szentkirályi Tivadar, dr. Király Ferencz, Komlóssy Dezső, Eritz Ernő, Márton Imre és Kardos László.

A közgyűlés ezzel déli 12 órákor véget ért.

— Az ügyvédi kamara új elnökéről.

A „Magyarország“ december 7-iki számában, mely már ma reggel Debreczenben érkezett, a debreczeni ügyvédi kamara elnök-választásáról szóló közleményében az új elnök személyével is foglalkozik s a következő sorokat szenteli neki:

„A debreczeni ügyvédi kamara lemondott kamarai elnök, Kola János dr. helyébe tegnap tartott ülésén egyhangulag Márk Endret választotta meg elnöknek. Márk, a ref. egyház s a kollegium főügyésze, a debreczeni közelet ritka tevékenységű férfja, a ki Debreczen újabb történetében olyan szerepet játszik, mint a mult század végén a debreczeniek előtt örökre feledhetetlen Domokos Lajos. Tavasszal ő vezette a debreczeni dalosokat is Kostantinápolyba, a hol olyan nagy dicsőséget szereztek a magyar dalnak.“

— **Vívóverseny.** A Debreczeni Tornaegetlet vívómesterének, Nagy Kálmánnak tanítványai f. hó 17-ike körül zártkörű

házi vívóversenyt tartanak, az egyesület péterfia-utcai tornacsarnokában. A versenyt a tornahelyiségben balyu-mulatság fogja követni. Több tagu rendezőség buzgólkodik már a sikernek. Meghívók belépti jegyül fognak szolgálni a verseny megtekintésére és a mulatságban való részvételre. Kéretnek azon tornaegyleti tagok, kik a rendezésben még részt óhajtanak venni, szíveskedjenek e czélból a vívóteremben kitett iven 6-7 óra között, vagy *Töppler* Ottó urnál levő iven (Debreczeni Első Takarékpénztárnál) nevüket feljegyezni. — A vívás nemes sportja iránt érdeklődők figyelmét felhívjuk a versenyre.

— **A nőegyleti közvacsora.** A nőegylet január 14-én az Arany-Bikában, mint említettük, saját czéljaira közvacsorával összekötött táncmulatságot rendez, mely iránt rendkívül széles érdeklődés mutatkozik. Az előkészítő bizottság e hó 5-én tartotta ülését, melyen a mulatság kereteit állapították meg. E szerint 10 buffetben husz háziasszony fog a vendégeknek kedveskedni, mellettük pedig bájos fiatal leányok sürgölődnek és segítkeznek. A nőegylet elnöksége fölhívást küldöz szét a választmányi tagokhoz, hogy minél nagyobb részvevő közönséget toborozanak és ismerőseiket kériék meg ételnemük adományozására. E tekintetben már is megindult a mozgalom és a választmányi tagok szépen írának az iven alá. Minden jel arra mutat, hogy a mulatság szépen sikerül és jövedelmező lesz a jótékony czélra, ami kívánatos is.

— **Változás az Egyetértés szerkesztőségében.** A mai nap a lemondások napja. Nemesak Josipovich miniszter, Szilágyi Dezső és Láng képviselőházi elnökök hagyják ott állásukat, hanem még Kossuth Ferenc is. Kossuth azonban nem a pártelnökségről és vezetésről mondott le, — az még névleg az ő kezében van — hanem az Egyetértés főmunkatársi állásáról. A lapon felelős szerkesztőnek Csávolszky Lajos neve szerepel. De meg van nevezve a helyettes szerkesztő is Dienes Márton kiváló hírlapíró kollégánk személyében.

— **Esküvő.** Diszes esküvő színhelye volt tegnap H.-Szoboszló. *Simon* Gáspár dr. városi orvos szeretetreméltó kedves leányának Piroskának esküdt örök hűséget *Wohl* Lajos dr. b. szilvási körorvos. A polgári s az egyházi esketésnél jelen volt H.-Szoboszló egész közönsége. Mint tanuk *Adler* Samu takarékpénztári igazgató és *Nagy* Zsigmond majolikagyáros szerepeltek. Nyoszolyóleányok és vőfélyek voltak *Pollák* Sárika, *Rex* Vilma, *Wohl* Ida, — dr. *Simon* József, *Kerekes* Miksa és *Schwarcz* Ferencz. Az esketési szertartás elvégzése után a menyasszonyi háznál gazdag lakoma várta a diszes vendégkoszorút.

— **A zenekedvelők körének hangversenye.** Az István gőzmalom jubileumi ünnepének napján, december 11-dikén a debreczeni zenekedvelők-kör hangversenyt rendez. Mindenkép előkelő estélynek ígérkezik ez, melyen ugy a hangverseny, mint a jubileumi alkalmatosság miatt a debreczeni társadalom elite-je fog találkozni. A változatos műsor, melyben csupa klasszikus zenedarab szerepel, a következő:

1. Beethoven L. 18 mü 4. sz. Vonós négyes C. moll. Előadják: Márton Imre (hegedü), Friedmann József (hegedü), dr.

Ujfalussy József (mély hegedü) és Kövy Lajos urak (gordonka).

2. Scharvenka. B. moll zongorahangverseny. Scherzo. Két zongorán előadják: Krummel Elza és Margit urhölgyek, zongoraművésznők.

3. Schubert - Wilhelmj. Ave Mária. Brahms - Joachim. Magyar táncok. Hegedün előadja: Friedmann József ur, zongorán kíséri: dr. Láng Sándor ur.

4. Seeling. 2 mü. Loreley. Chopin Fr. 42 mü. As dur keringő Weber K. M. 23 mü. Perpetuum mobile a C. dur szonátából. Két zongorán unisono előadják: Krummel Elza és Margit urhölgyek.

5. Gounod K. Faust dalműből az ékszer-ária. Eneki Adamek Irma urhölgy, zongorán kíséri dr. Láng Sándor ur.

6. Grieg E. 43 mü. 6 sz. A tavaszhoz. Henzelt A. 2 mü. Madárcsicsergés. Chopin Fr. Tarantella. Két zongorán unisono előadják: Krummel Elza és Margit urhölgyek.

A műsor egyes számainak előadása alatt az ajtók zárva tartanak. A 3-ik és 4-ik szám között 10 percnyi szünet. Kezdeté este 7 és fél óraker pontban.

— **Meghosszabbítás.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a debreczeni m. kir. bábaképezdén alkalmazott dr. Czákó Zsigmond tanársegéd kinevezésének hatályát az 1898. évi október hó 1-től számítandó egy további év tartamára meghosszabbította.

— **A kapitány előtt.** Gyönyörű szép Madonna-arcz, minőket Rafael esete személyesített. Mikor bevezetik a kapitány szobájába, megremeg harmatteste, ideges félelem fogja el egész valóját és selymes pillán könyvek permeteznek alá.

Sulyos vád terheli a leltűnő szépségű leányt. Gömbölyű, a kövérségtől alig líhegő ripacsos képű kofa panasolja ellene, hogy egy fél kenyeret ellopott tőle.

— Nos? Hát igaz? Miért loptad el, — förmed reá a kapitány.

— Igaz, kérem alássan! Azért loptam el, mert hát két nap óta nem ettem!

— Micsoda? Hát egy ilyen leánynak csavarogni kell? Hát nincs helyed?

— Elkérgetett a gazdám, kérem alássan!

— Miért?

— Mert becsületes akartam maradni.

— **Vonatösszeütközés.** A reggeli órákban az a rémhir terjedt el, hogy vasuti katasztrófa történt. Szállt a hír utazárol-utezára, rémitgetve az embereket. Egy sor koesi összetört, egy ember meghalt, kettő megsebesült... Az egész hír pedig jórészben kaesa, a mely nyár helyett tél évadján kísért. Mindössze annyi igaz, hogy a nagylélati vonat a debreczeni állomáson, kevéssel a megállás előtt, a tartalék-mozdoynnyal horzsolódott. Két koesi gyengén, a mozdony pedig jelentéktelenül sérült meg. Forgalmi akadályról szó sincs.

— **Dohánybevéltás Debreczenben.** Debreczen sz. kir. város területén a dohánybevéltási határidő 1898. decz. hó 12-én kezdődik és 1899. év febr. hó 14-én végződik. Debreczen, 1898. decz. 5. A városi tanács.

— **Két új magyar dal-album** jelent meg éppen most Klökner Ede zeneműkiadóhivatalában Budapesten — kiegészítéseiül minden dalgyűjteményeknek — mivel az ezekben közölt dalok, melyek az idény legújabb, legkeresettebb divatos nótái, eddig semmi más gyűjteményben nem jelentek meg s énekre és zongorára a legszebb cigányos modorban ugy vannak letéve, hogy zongorán magában is játszhatók, mert a dallam a zongora részben is teljesen benne van. Címük: 50 hallgató neta, a legnemesebb dalszerzők dalai legjavából összegyűjté Osengery Gy. — Ára a 60 oldalos kötetnek netto 1 frt. Posta-küldéssel egy-egy kötet 1 frt 10 kr. — A két kötet 2 frt 15 kr. bérmentve, ha az összeg előre beküldetik. Ugyanitt jelenik meg a Zenélő Magyarország. Előfizetési ára negydekre, 6 füzetre 60 oldal zenemű tartalomra 1 frt. Jegyzékek és mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld a fenti zeneműkiadóhivatal.

— **Köszönetnyilvánítás.** A népkönyha javára tek. Komlóssy Arthur főjegyző ur egy vidám társaság megbízásából „felköszöntők válsága“ ezimen 20 frtot küldött be, melyért fogadják a szükölködők nevében hálás köszönetemet. Debreczen, 1898. december 6. *Szűcs* Kálmán nőegyleti pénztárnok.

x ??? Mit vegyünk férfiaknak Karácsonyra? Határozottan a legalkalmasabb karácsonyi és ujévi ajándékok férfiak részére Schwartz Dániel tajtékpipa-metsző üzletében a Bika szálloda épületében kaphatók: u. m. csakis valódi tajtékpipák és szipkák minden alakban és árban, valamint bőrből pénz, dohány- és szivar-tárczák, séta-pálczák ezüst fogantyúval már 4 frttól kezdve, sakk- és dominójátékok a legjutányosabb árban. Kérem a n. é. közönséget, hogy monogramos és ezimeres pipákat, valamint szipkákat szíveskedjenek mielőbb megrendelni, hogy kellő időben elkészülhessenek. Kiváló tisztelettel Schwartz Dániel.

Gyászrovat.

† **Idősb Balogh Ferencz.** Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejtethetlen s fáradhatatlan jó apának, páratlan jó nagyapának testvérnek, sógornak és áldott emlékü rokonnak néhai Polg. idősb Balogh Ferencznek folyó hó 6-án reggeli 6 óraker, életének 73-ik, özvegységének 14-ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. — Felejtethetlen halottunk hült tetemei folyó hó 8-án, délután 2 óraker fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint Erzsébet-uteza 32. számú házától, a kistemplomban tartandó gyászima után a várad-utezai temetőbe örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat s jó ismerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1898. decz. 6-án. Bánatos gyermekei: Juliánna férjével Polg. Kopányi Dávid és gyermekeivel; Potg. Balogh Mihály nejjével Kozma Juliánnával és gyermekeivel; Polg. ifj. Balogh Ferencz nejjével Tóth Eszter és gyermekeivel. Egyetlen testvére: Özv. Polg. Nagy Gáborné Balogh Sára gyermekeivel. Násza: Özv. Polg. Tóth Mihályné Szoboszlai Zsuzsanna gyermekeivel. Sógornéja: Özv. Polg. Balogh Józsefné Bihari Erzsébet gyermekeivel; Özv. Polg. Balogh Mihályné Sipos Juliánna gyermekeivel. Áldás és béke lengjen porai felett!

Hamis borok.

Debreczen, december 6.

A pécsi és székesfehérvári korhamisítók esete felkeltette a borfogyasztó közönség figyelmét és az amugy is eléggé sujtott magyar borkereskedelmet még válságosabb helyzetbe sodorta.

A filloxera átkos pusztítása a minimumra szállította le a magyar bortermelést.

Amde a magyar ember mégis csak borivó és csak szükségből iszsza az árpa-levet. Hogy tehát a hiány fedezve legyen, a borhamisítások különféle módjaira vete-medtek.

Eme manipulációk szelidebb fajtái ezek:

1. Kerti bort preporálnak, szint (kolert) adnak neki, alkohollal emelik erejét és kész a hegyaljai bor.

2. A fanyarizű és a magyar gyomor-nak épen nem kedves olasz borokat összeházasítanak stájeri almalevel (szider) olyképen, hogy egy hektoliter olasz borhoz vegyitenek két hecto almalevet.

Mindkét bormanipuláció ugyan hamisítás, de ez nem ártalmas az egészségre.

Amde a tiszta vízből fabrikált bor, a melyhez tanin, glicerin, alkohol, tuxin, egérkő és a jó ég tudja, hogy még mi jön hozzá, az már tiszta attentatum az ember egészsége ellen.

Az első két esetben csak a zsebünk károsul, a harmadik esetben egészségünket teszszük tönkre.

Már ma szabad ipar, szabad kereskedelem lévén, a tej, a hus, a kenyér, a bor árát nem állapíthatja meg az iparhatóság, a hogy az ezelőtt történt. A koresmáros, bortermelő kérhet tehát annyit a liter borért, a mennyi neki tetszik.

Viszont a fogyasztó is joggal megközelítheti azt, hogy az ő pénzeért hamisítatlan ételt, italt adjanak. Mert ha a kereskedő, a gyáros brünni posztó helyett angol gyapot kelmét ad, ha a cipő gyáros jó bőrcipő helyett impregnált papírtalpu lábbelit referál vevőinek, az is ugyan csalás, de az legalább csak a zsebet érinti és nem az egészséget.

Ugyanazért a hatóságoknak fokozottabb éberséggel kell őrködni az élelmiszerek hamisítatlan volta fölött. Hála Istennek Debreczenbe még nem költözödött be a szalma-bor, a gipszszel kevert liszt, a gebehusból fabrikált hentesáruk, de azért itt sem ártana gyakrabban megvizsgálni a borokat. Mert ha koresmárosaink, bormérőink tőkén termelt bort árulnak is, még nem biztos az ember, hogy a fűszerekben, delikatesz üzletekben mily bort kapunk, mivel maguk a fűszerek és delikatesz-kereskedők a legjobb jóhiszeműséggel és lélekkel vehetik borkészleteiket amolyan Engel-féle ezégtől. Csak a minap történt velem, hogy vörös bort a gyorsfőzőn melegítvén, az bizony meggyuladt és szépen égett, akár a spiritusz.

Már pedig tiszta vörös bor, a mely 6—7% alkoholt tartalmaz, az nem gyulhat meg.

Annyi sok a gyomorbeteg ember amugy is; a rendőrség és közegészségügyi közeg tehát csak hálára kötelezi a fogyasztó közönséget, ha minél gyakrabban tart ilyen vizsgálatokat és alaposan megtisztítja a piacot minden ártalmas és salakos étel italneműektől.

Kuti Zsigmond.

Fővárosi divatlevél.

— A Divat Ujság-ból. —

Közeledik az édes karácsony és megindul szerte a családokban a leplezett kérdések és feleletek játéka, melylyel mindegyik ki szeretné venni a másiktól, hogy mit szeretne legjobban karácsonyi meglepetésül kapni.

Nem is himék kedves olvasóink, hogy a karácsonyi ünnepek közelsége még a divat terén is milyen forrongást és sürgést-forgást idéz elő. Ilyenkor indulnak el a legtakarékossabb és szigorú elvű mamák, akik világot sem akarják leánykáikat elkényeztetni és inkább elvből mint kényeztetésből a lehető legegyszerűbben járatják őket és ilyenkor veszik meg leánykáiknak azt a kedves fölöslegest, a mi nélkül bizvást el lehetne, de a minék a bírása oly gyönyörűség a fiatal szívnek.

Az ilyen bájos fölösleg közé tartozik az idén a sok apró divatos ékszer; a finom kis arany lánczocska mindenféle szerencsét hozó csüngöcskével rajta vagy pedig a vékony nyakláncz, kiesi, szintén csüngő gyanánt foglalt gyöngyszemekkel körös-körül. Nagyon szép a szalagra alkalmazott, ide-oda húzható gyöngyös vagy köves vékony csatokkal ellátott nyakdísz, melyről hátul hosszú sallingban hull a szalagesokor a ruhára. Egy ilyen nyakdísz maga elég arra, hogy egy egyszerű bálruhának díszül szolgáljon. Szép a nyak körül feszesen simuló francia gyöngy is a sorszám szélességének megfelelő csattal és nagyon divatos, noha nem új. Egyéb ékszert a leányok nem is igen viselnek, még mindig úgy tartja a szokás, hogy leányoknak inkább virág való, mint ékszer.

Nagyon alkalmas karácsonyi ajándék egy-egy garutúra szép finom, a frisstól alig megkülönböztethető virág. A divat zsarnokoskodó szeszélyében úgy tartja az idén, hogy lányoknak az ibolyát, a gyöngyvirágot, a vadrózsát és libavirágot (ominózus) kell szeretni, míg az asszonyok válogathatnak az ezerféle orchidea, óriás pipacs mákvirág fajok, no meg a napraforgó között, mely utóbbival leginkább a fekete csipkeruhát szokták díszíteni.

A mind magasabba fésült és tűzött kontyot az asszonyok egy-két értékes kövekel kirakott hajtüvel és fésüvel, hosszú száron himbáló virággal, kócsaggal vagy szintén hosszú rezgő szárra alkalmazott szalagesokorral díszítik. A leányok legszebb fejdísz, a jól ápolat, szépen fésült haj. Azért a ki szereti, tűzhet ám egy kis virágot vagy egész koszorút is a hajába. Ma mindent szabad, csak jól álljon.

A bálruhának való könnyű gázszövet sem megvetendő karácsonyi ajándék és jóval karácsony előtt már rendesen meg lehet mindent kapni, amit farsangon viselni szoktak. Az idén a rendes gázszöveteket mindenféle préseléssel alakítják új formába. Az állóránccokba préselt nem ritka, a vékony selyemesikkal beszótt és szintén állóránccba préselt sem, a divatos selyemkelmék alapja csaknem kivétel nélkül moárirozott. Széles, majdnem tenyérnyi széles atlaszcsikok, közbe erősen kiemelkedő virágesokor mintával, ugymint ibolya vagy sajtáságosan stilizált virágminták, néha egész koszoruk vagy virággal telt rokoko-kosarak díszítik a már ugyis ragyogó kelméből készült alapot. Az ilyen drága, nehéz, ragyogó kelméből készült ruha dísz természetesen csak remek csipke, velencei vagy duchesse lehet vagy valami finom, drága prém. Az ilyen nehéz selyemruha csak azoknak való, akik egyáltalán nem tánczolnak és természetesen rövidebb vagy hosszabb, de mindig uszálylyal készülnek. A tánczos fiatal-ság megmarad az idén is a földig érő kerek szoknya mellett.

Irodalom és művészet.

* **Babaruha.** Mit hoz a Jézuska? Ez mindig határozatlan és hozhat, a mi neki tetszik.

A gondos anya ilyenkor legjobban teszi, ha jól megfigyeli gyerekeit, hogy tudja mindegyiknek a szivecskéje miért eped legjobban és ha csak módjában van, el ne mulasztja a nagyon óhajtott tárgyat megszerezni. Ha azután megvette azt, a mit a baba kíván és még jut másra is, hát jól teszi, ha a kellemes mellett a hasznosra is súlyt fektet. Karácsonyi ajándéknak azonban hasznos tárgyat is csak olyant szabad venni, a miről tudjuk, hogy örömet okoz. Például koresolya, koresolyaczipó, sapka vagy keztyű, rajz és festőeszközök, szerszámok láda, fiuknak. Táncz-czipó, szép nyakkendő, lányoknak szép kötényke, tánczleczkére való esinos ruha, néhány színes szalag a hajba. De akármit veszünk is egyebet, soha-soha el ne mulasztjuk babainknak a korukhoz illő néhány jó könyvet venni.

* **A granadai rózsza.** A Légrády-testvérek kiadásában megjelenő „Legjobb könyvek” című regénytár újabb darabjai között nagy érdeklődésre tarthat számot „A granadai rózsza”, Jean Rameau két kötetes regénye, amelynek második és befejező része most kerül az olvasók kezébe. A kiváló s mindenfelé kedvelt író csodálatra méltó kedvességgel és bravurral írta meg ezt a művet, amelyben a megkapó leírások, a szenzációs események, a drámai fordulatok s a finoman színezett szerelmi jelenetek gazdag változat-

ban követik egymást. A regény első része szinte azt hiteti el az olvasóval, hogy fokozásról immár alig lehet szó s hogy a második kötetben már esés áll be. És éppen megfordítva történik, mert a második része még felülmulja az első s a regény tulajdonképeni magvát adja a dráma egész kibontakozásával. A módfelett érdekes küzdelem a hős s a esábitó szép asszony között itt kezdődik meg igazán s itt kerül győzelemre a mély és hü szerelem, amely a hős és hősnő boldogságát biztosítja. A „Legjobb könyvek” ennek a regénynek közlésével bizonyára sok jó barátot szerez magának s erősebbé teszi azt a köteléket, amely közte és a nagy közönség között fennáll. A „granadai rózsza” két kötetje 50—50 krért szerezhető meg, amint kötetenkint 50 krjával megkaphatók az eddig megjelent darabok is. Az eddig közkezen forgó kötetek száma a most kiadottal együtt éppen harminczra rug s egy kis könyvtárt képez. A „Legjobb könyvek” kiadóhivatala váczki-körút 78. szám alatt van, a hol a regénytára elő is lehet fizetni. Az előfizetési ár 6 kötetre postai bérmentes megküldéssel 3 forint, 10 kötetre 5 frt, husz kötetre pedig 10 frt.

CSARNOK.

Harcz a szerelemért.

Regény három kötetben.

— Fordította: **Váradai Ödön.** —

(Folytatás.)

33.

Nem volt valami pedans lelkész, ki a merev hivatalos jelleget soha le nem vette volna.

Egészséges keresztény hitű, kedélyes s barátságos ember volt.

Ha nem lett volna areza oly komoly, gondolkodó s oly szelid vonásu, ugy utitársnői, a kiket kellemesen elmulattatott, épen nem gondolhatták volna felőle, hogy pan.

Annie volt az ő Clehester Hallébe érkezése alkalmából az első, ki őt az öröm hangján üdvözölte.

Még mielőtt tíz perez is eltelt volna, — besugta neki, hogy Georginának más udvarlója van.

Atyja, ki előjött, megnézni, minő hatást gyakorol reá e hír, megvolt lepetve és örvendett, mikor látta, hogy a lelkész nevet.

— Nos, mit tegyek? — kérdé Neale. — Megyilkoljam magam, vagy várjak reád?

— Igen, várjon reá — viszonzá Annie gyorsan.

Igazán kellemes volna is négy udvarlóval birni.

Ön nagyobb és erősebb, mint amaz.

— S ez különös előny, nemde?

— De ön sokkal is szebb. Nem osztol e véleményemben, papa?

— Te kis libácska.

— Nem, én nem vagyok libácska s tudom, hogy te O' Maricet a legszebb s legjobb embernek tartod, papa.

— Gyermek, s bolondok mondják az igazat — mondá Neale nevetve. — De min alapulnak ezek kicikém?

— Nos lássa először is, ha papa Mr. Greyt látja, akarom mondani Mr. Selvint — ugyanis nekünk nem szabad őt Mr. Greynek nevezni, bár ez az igazi neve.

— Annie!

Tehát, ha papa Mr. Selvint és Georginát látja, ugy így tesz.

S ekkor a kicsi, bizonyára tulozva, nehéz sohajt hallatott.

— Beszéljünk másról — mondá Neale, a mint látta, hogy a tárgy feszegetése a házi urnak nem kellemes. Az hogy ő, hogy hívja magát, nem ok arra, hogy neked ne tetszszék.

— De hisz nem tetszik.
 — Gyermekek, gyermekek! — kiáltá Colchester.
 Annie duzzogott s a mellett maradt, hogy neki Mr. Selvin nem tetszik.
 Ó komor és szigorú, mondá s mindig kedvetlenül érezte magát, ha vele a szobában volt, mert az sohasem nevetgél s játszik velem.
 — Selvinnek van oka rá, hogy valódi nevét ne használja — mondá Mr. Colchester s ön mint régi barátunk alkalmazkodik ehhez.
 — Magától értetődik! Bárha az efféle dolgokat nehéz titokban tartani ön például el nem tudja felejtetni, hogy ő Frank barátja s bajtársa s katona.
 — Nos és?
 — A névsor megfogja önnek mondani, hogy ő nem Selvin hadnagy, hanem Talbot Grey Selvin hadnagy, csak ez utóbbi név van a hivatalos listában bejegyezve.
 Mr. Colchester ajkára harapott.
 — Igen, nem kellett volna ezt fel- említenem. De bizonyára megteszi óhajomat nemde?
 — Igen — biztosítá a lelkész s azután megjegyzé:
 — Volt már Mr. Selvin egy ízben házas?
 — Nem.
 — Nem, ismételte Frank, atyja állítását megerősítve.
 — Egész biztosan nem. Ha lett volna, ugy nekem megmondta volna.
 — Nem Hertfordshirébe való?
 — Igen, Rylandba.
 — Sajátságos! — jegyzé meg a lelkész.
 Nem kérdezték tőle, mi az a sajátságos s ő magától nem mondta.
 Sok ok lehetett, mely Mr. Greyt arra bírta, hogy más nevet vegyen fel.
 Talán még mint igen fiatal ember nem akarta Georginának megmondani, hogy özvegy.
 Némely férfi e tekintetben különösen hiú.
 — Bizonyára mondta Georginának, ő az első szerelme — gondolta magában — s ennél fogva nem akarta, hogy első házasságáról tudjanak.
 Archie vadászpuskával vállain s egy nagy esomé vadászkutyával követve nem sokára előjött.
 Üdvözlé O' Maricet szívélyes módon s bizonyára felismerte benne mindjárt az első látásra a kedve szerint való embert.
 — Örvendek, hogy már jött valaki, kivel az időt kedélyesen eltölthetem, mondá Franknak még nagyon kell magára vigyáznia s Selvin meg örökké szeretette körében időzik. De itt marad jó ideig, nemde Mr. O' Marice.
 — Két hétig.
 — Csak addig. Sajnálom. Azt hittem, hosszabb ideig itt időzik.
 — Szívesen is tenném. De mi lenne az ekklézsiámmal?
 — Egy más lelképásztor gondjaira bizná.
 Az irlandi nevetve rázta fejét s mondá:
 — Nem, én ép úgy ragaszkodom hiveimhez, mint ön hozzám s nem szeretek sokáig távol maradni tőlük.
 — Epen most jut eszembe — mondá Archie, hogy legalább együtt Selton Revierbe látogathatnák el.
 Az jóformán hemzseg a sok vadtól, mert évek óta nem hangzott ott el egy puska lövés. Mert Selton nem foglalkozik vadászattal.
 — Gondolja, más életet folytat.
 — Igen, azt hiszem — viszonzá Archie sóhajta.
 — E sóhaj Lady Miriámnak szól — szóljt újra közbe a fecsegő Archie —

egészen elfelejtettem önnek mondani, Mr. O' Marice, hogy Mr. Ravel beleszeretett a nőbe, kit nagy bátyja nőül vett.
 — Jobban nem is tehetett mondá Archie gyorsan. — Sir Henry egyike a legjobb embereknek, kik csak léteznek a világon. Egy régi barátja kérte őt, hogy gondoskodjék leányáról, s ő úgy vette, az lesz a legheylesebb, ha nőül veszi.
 — Ez évek nagy egyenlőtlenségét sejteti.
 — Miriám akkor körülbelül 20 éves volt s ennél fogva most lehet 23 éves.
 — Ismerte ön már a házasság előtt?
 — Nem, azaz, hogy nem láttam előbb, míg nagybátyámat meglátogatta. Ez s az ő atyja ifjúkori barátok voltak s nagybátyám már előzőleg is sokat beszélt el nekem az öreg Jak Medhurstól, ahogy őt hini szokta.
 — Medhurst? — ismétlé Neale. Tehát ez volt Miriám családi neve.
 — Természetes — viszonzá nevetve Archie.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvény társaság közlése.

1898. december hó 7-én.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%	119.75	120.25
" vasuti beruházási kőt. 4 1/2%	120.—	121.—
" koronajárdék 4%	97.75	98.25
" regále vált. kőt. 4 1/2%	100.10	100.85
Osztrák aranyjárdék 4%	120.—	120.50
Egységes államkötvény 4 1/2%	100.75	101.25
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	139.50	140.50

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	391.75	392.—
Osztrák hitelbank részvény	361.50	362.—
Magyaripar- és keresk. bank. r.	101.75	102.25

Sorsjegyek:

Magyarjelzalogban 4%-os sorsj.	122.25	123.25
" 3%-os	103.—	104.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	120.25	121.25
Magyar vörös keresztsorsjegy	10.50	11.00
Osztrák "	19.50	20.—
Olasz "	11.60	11.90
Bazilikai sorsjegy	6.60	7.10
Jó-szív "	3.80	4.20

Pénzemek:

Cs. és kir. arany	5.66	5.75
20 márkás arany	11.79	11.83
20 frankos arany	9.55	9.59
1 Sovereigns	12.05	12.09

Budapesti gabonatőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1898. december 5-én.

Több napi szünet után a malmok ma élénkebben vettek részt a buzaüzletben. Nem

annyira a lisztüzlet javulása, mint azon körülmény bírta őket vásárlásra, hogy jutányos kínálattal állottak szemben.

Elkelt mintegy 32,000 mm. eleinte 5-10 krral olcsóbban, az üzlet vége felé az árak valamivel javultak.

Rozs változatlan.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki. 100 mm. 80 k. 10-85 forinton, 100 mm. 80 k. 10-75 forinton, 200 mm. 80 k. 10-80 forinton, 100 mm. 79-5 k. 10-70 frton, 200 mm. 79 k. 10-75 frton, mind három hónapra.

II. Készáru-üzlet.

Az üzlet ma szilárdan indult meg. Az élénkebb forgalom a készáruüzletben fedezésekre és véleményvásárlásokra ösztönzött és ennek folytán ismét 5 krnyi javulás állott be.

Hivatalos záróárfolyamok déli 1 órakor.

Buza márcziusra	9.77— 9.79
Rozs márcziusra	8.60— 8.62
Tengeri májusra	4.92— 4.94
Zab márcziusra	5.96— 5.98
Repeze augusztusra	12.20—12.30

Délután 4 órakor zárlat:

Buza márcziusra	9.77— 9.78
Rozs márcziusra	8.55— 8.57
Zab márcziusra	5.97— 5.98
Tengeri májusra	4.92— 4.93
Repeze szeptemberre	12.20—12.30

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyószám 68. Bérlet 55-ik sz. „A”
 Ma, Szerdán 1898. évi december 7-én:

A gascognei nemes.

Regényes víg opera 3 felvonásban. Sue Jenő regénye után írták: Zell F. és Genée Richard. Fordította E. Illés E. Zenéjét szerzette Suppé Ferencz.

SZEMÉLYEK:

Dzsenisz, mönmuthi herceg	Karacs Imre
Méri, a neje	Serfőzy Zseni
Krusztillák Polfém. gascognei nemes	Mezei Andor
Rupuell márkí, kormányzó	Szentes János
Martinik szigetén	Bartha Istvas
Semru gróf. franciaia követ	Rötsze lord
Mörtimer lord	Aatalfi Aatal
Döley lord	Pálfi Béla
Röttler, angol ezredes	Marosi Sándor
Mirett, Méri komornája	Csáky F.
Rifló, hajókalauz	Cserényi A.
Kaszkarita, leánya	Püspöki Imre
Dániel hajóskapitány	F. Kállay L.
Mártán, a kormányzó titkára	Csatár Gy.
	Rubos Árpád

Holnap, csütörtökön december hó 8-án.

UGYANEZ.

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

Weisenbacher János
 Cognac-gyáros és bortermelő Salgó-Tarjánban.
 Ajánlja
valódi Borpártlatát,
 mely egy és két vöröskereszt jelvényvel ellátott eredeti töltsü palaczkokban Szabó Zsigmond, Félegyházi János, Konczek Géza és Katz Lajos urak jóhírnevű üzleteikben (Debreczenben) kapható.

Az idei 1898. Karácsonyra az általában kedvelt **Doering Szappan** a helybeli raktárakban elegáns kartonokban kerül ismét eladásra. — Erre a kedvező alkalomra valamennyi háziasszonyt, uraságokat, a hölgy- és férfi-közönséget különösen felhívjuk és hangsúlyozzuk, hogy az idei kartonok is különös eleganciájuk és gyönyörű kiállításukkal tűnnek ki s így nagyon mutatós, praktikus és hasznos ajándéket képeznek. Minden karácsonyi kartonban 3 darab Doering-féle szappan a bagolylyal foglaltatik, minden eddigi elárusító helyen kapható és a csinos kartonnal együtt egy fillérrel sem kerül többre, mint egyébkor.

bagolylyal foglaltatik, minden eddigi elárusító helyen kapható és a csinos kartonnal együtt egy fillérrel sem kerül többre, mint egyébkor.

PAULA-VIZ. P

A legjobb gyógyviz gyomor-, bél-, vesé-, alhasi bántalmaknál, női és bőrbetegségek ellen. Számos előkelő orvos által ajánlva. Kiváló jó hatású főfájás emelygés és felhőzés ellen, nemkülömben aranyérképződés megakadályozására. A keserű-vizek hatásával azon előnyt egyesíti, hogy

nem keserű,
hanem
kellemes izü.

1 drb literes üveg ára 25 kr., 25 drb literes üveg rekeszben utánvétellel, vagy előleges pénzbeküldés ellenében 6 frt.

Bermentesen bármelyik vasúti állomáshoz szállítja.

Viszontelárusítóknak árengedmény stb.

Megrendelhető mindenütt és a

L PAULA L

gyógyforrás részvény-társaság központ irodájában.

Budapesten, VII. Erzsébet-körút 58.

Debreczeni képviselő és főelárusító

Huszár Károly.

Gyermek-játékok

és

Karácsonyi ajándéktárgyak

legjutányosabb árban kaphatók

Szent-Királyi Tivadar

műiparú-üzletében.

Nagy karácsonyi vásár.

A karácsonyi alkalmi eladás

Ruhaszetymek és ruhaszövetek,

Mosó búrsonyok,

Barchent és Cretonokban

rendkívül leszállított árak mellett

nagy választékban megkezdődött

Bosznay J. és Társa

divatáru-házában, Debreczen, Kossuth-utca.

Nagy karácsonyi vásár.

Legolcsóbb és legcélszerűbb
karácsonyi ajándék
egy

Újságírók-Sorsjegye

melylyel

1 korona

árért

egy

100.000 koronás

és öt 20.000 stb. koronás nyereményt lehet nyerni.

Az összes nyereményeket a kezeléség 20% levonással kívánatra készpénzben visszaváltja. Minden sorsjegy utánfizetés nélkül mind a 6 húzáson játszik. * * * * *

Huzás visszavonhatlanul 1899. évi január hó 4-én.

Sorsjegyeket ajánl:

a Budapesti Újságírók Egyesületének sorsjáték-kezelősége

IV., Kossuth Lajos-utca 1. sz.

Debreczenben a Takaré- és Hitelintézet, Közgazdasági bank.